

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
МЕГУНАРОДНА
СОРАБОТКА

УЕЛМА

РЕЈТИНЗИ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА ГРАДОНАЧАЛНИК НА СКОПЈЕ И НА ЛИСТИТЕ ЗА СОВЕТНИЦИ

октомври 2017, Скопје

Наслов:

Локални избори 2017 – Рејтинзи на кандидатите за градоначалник на Скопје и на листите за советници

Издавачи:

Македонски центар за меѓународна соработка (МЦМС)
Телма телевизија

За издавачот:

Александар Кржаловски, прв извршен директор на МЦМС
Гонце Јаковлеска, извршен директор на МЦМС
Атанас Кировски, главен и одговорен уредник на Телма телевизија

Автор:

Гонце Јаковлеска, МЦМС

Скопје, октомври 2017 година

Мислењата што се изразени овде му припаѓаат на авторот и не ги одразуваат ставовите на издавачите на овој извештај.

Контакт:

mcms@mcms.mk

Сите права се задржани. Репродуцирање, копирањето, трансмисијата или преводот на било кој дел од оваа публикација може да се изврши единствено под следните услови: со претходна дозвола на издавачот, заради цитирање во анализа на книгата и под услови изложени во продолжение.

Авторското право на оваа публикација е заштитено, но публикацијата може да се репродуцира на било кој начин без наплата за едукативни намени. За копирање во други услови, за употреба во други публикации или пак за превод или адаптација, треба да се обезбеди претходна дозвола од издавачот.

Во електронска форма публикацијата е достапна на www.mcms.mk

Овој извештај е овозможен со поддршка од американскиот народ преку Агенцијата на САД за меѓународен развој (УСАИД) во рамките на проектот „Топ тема на ваша страна“. Содржината на публикацијата е одговорност на авторите од Македонскиот центар за меѓународна соработка и не ги изразува ставовите на УСАИД или на Владата на Соединетите Американски Држави.

Содржина

ВОВЕД.....	3
МЕТОДОЛОГИЈА.....	3
РЕЈТИНЗИ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА ГРАДОНАЧАЛНИК НА ГРАД СКОПЈЕ	4
РЕЈТИНЗИ НА СОВЕТНИЧКИТЕ ЛИСТИ ЗА ГРАД СКОПЈЕ	6
ЗАКЛУЧОЦИ	11
ЗА ИЗДАВАЧИТЕ	12

ВОВЕД

Телевизија Телма и Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) спроведоа истражувања на јавното мислење на тема: „Локални избори 2017 – Рејтинзи на кандидатите за градоначалник на Скопје и на листите за советници“.

Локалните избори што ќе се одржат на 15 октомври 2017 година во Македонија ќе имаат силно влијание врз политичката ситуација во земјата. За дел од аналитичарите резултатите се клучни за насоката на Македонија кон стабилизација и смирување на политичките тензии или кон враќање во нестабилна ситуација која може да предизвика вонредни парламентарни избори веќе следната година.

Анкетата ги презентира резултатите за градот Скопје и тоа во поглед на изборот за градоначалник и во поглед на изборот на советници во Градскиот совет.

Истражувањето е дел од проектот „Топ тема на ваша страна“ поддржана од УСАИД. Анкетата ја спроведе агенцијата М-проспект.

МЕТОДОЛОГИЈА

Анкетата беше телефонски спроведена во период помеѓу 23 септември и 2 октомври 2017 година, на репрезентативен примерок за град Скопје од 1513 испитаници.

Примерокот е двофазен стратификуван, репрезентативен според пол, возраст, етничка припадност и место на живеење. Анкетираната популација се лица над 18 години, граѓани на Р. Македонија.

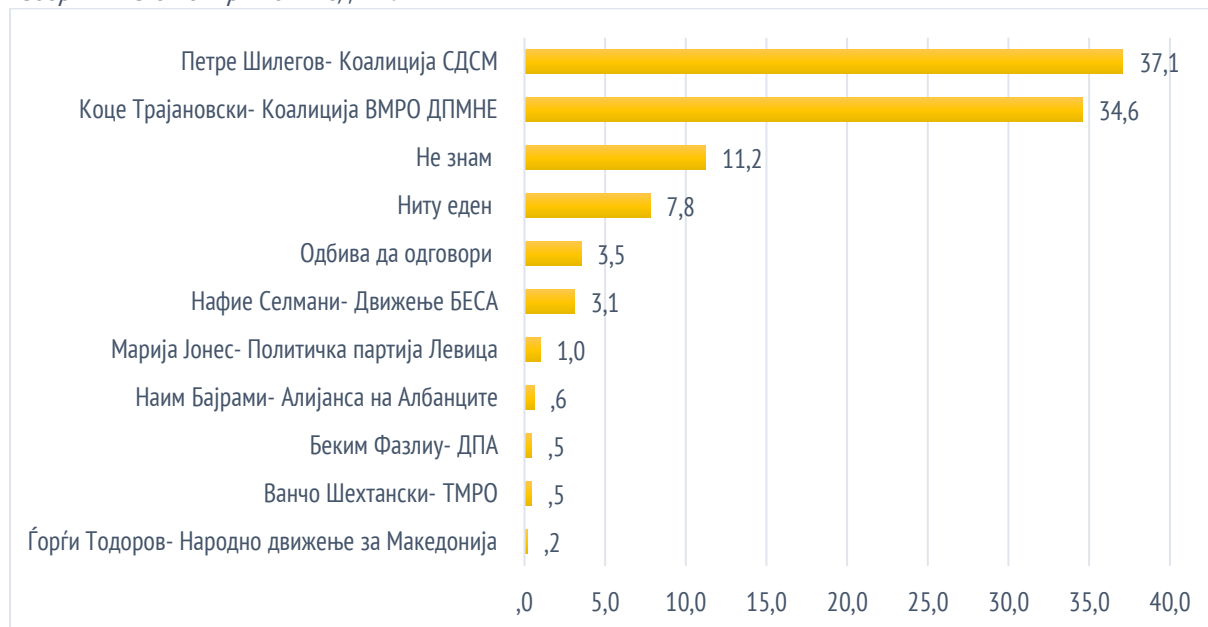
Анкетата се спроведуваше на македонски и албански јазик. За да се исполни критериумот за случаен избор користен е методот „Следен роденден“.

Сите резултати се урамнотежени (пондерирани) според мината историја на гласање на испитаниците за да се обезбеди политички репрезентативен примерок како стандардна пракса во светот за справување со понискиот одзив на одредени гласачи на анкетни истражувања.

Сите резултати се подложни на статистичка грешка од $\pm 2,5\%$ со прифатливо ниво доверба: 95,0%. Анкетата ја спроведе агенцијата М-проспект од Скопје.

РЕЈТИНЗИ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА ГРАДОНАЧАЛНИК НА ГРАД СКОПЈЕ

Графикон 1 - За кои од следниве кандидати за градоначалници на град Скопје би гласале на престојните Локални избори на 15 октомври 2017 година?

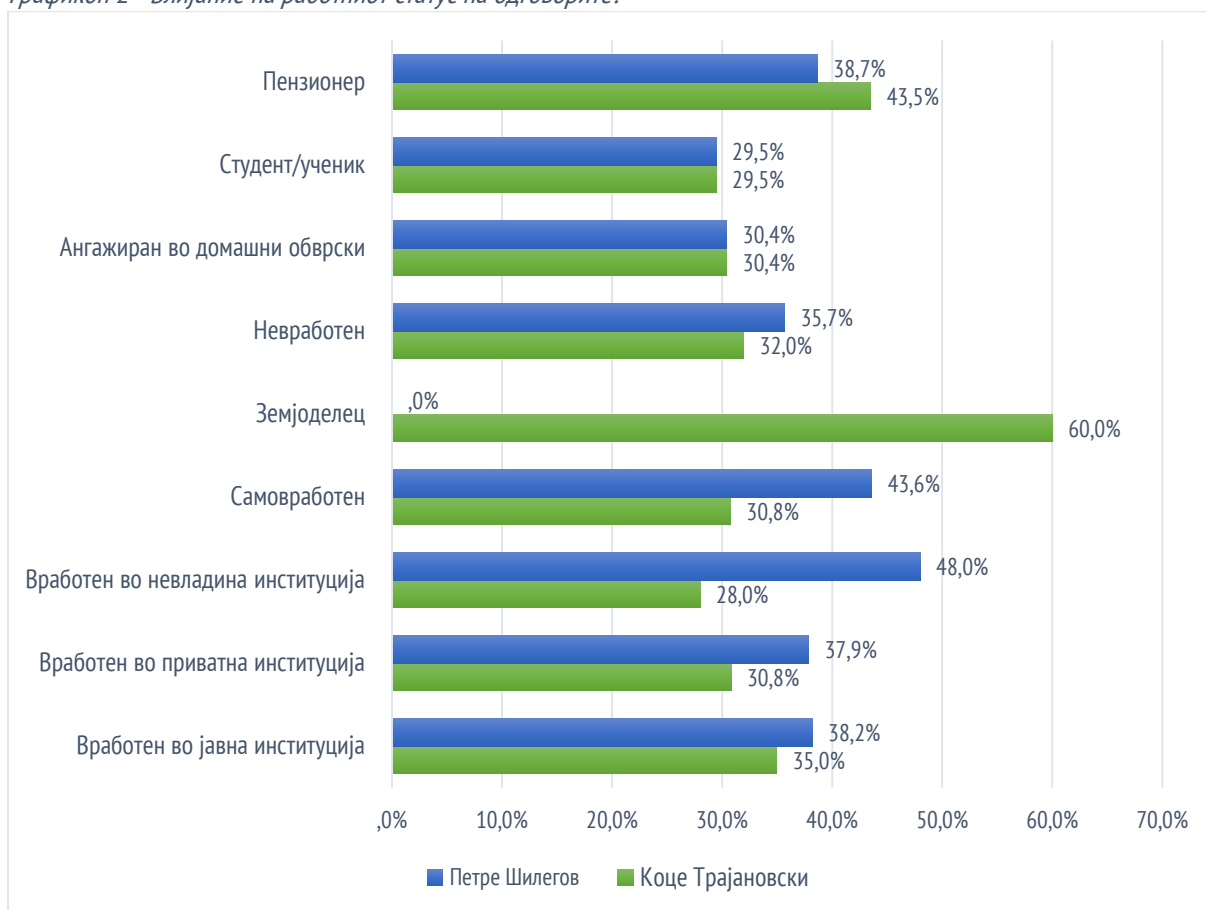
Кандидатот за градоначалник на град Скопје на коалицијата предводена од СДСМ, Петре Шилегов, е во благо водство (37,1%) пред актуелниот градоначалник и кандидат на коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ, Коце Трајановски (34,6%). Од податоците во графиконот се гледа дека тие се главните конкуренти за градоначалничкото место во градот Скопје. Гледано низ призмата на етничката припадност, кандидатот Шилегов има поголема поддршка кај етничките Албанци (58,6%) отколку неговиот конкурент Трајановски (4,8%). Што се однесува до поддршката кај етничките Македонци, во предност е Трајановски (42,3%) за 11,4 процентни поени пред Шилегов (30,9%).

Табела 1 - Влијание на степенот на образование на одговорите

Образовна структура на испитаниците	Коце Трајановски	Петре Шилегов
Незавршено основно образование	35,7	21,4
Основно образование	41,9	26,9
Средно образование	39,0	33,3
Вишо образование	31,0	44,8
Високо образование	28,1	44,4
Постдипломски студии	26,9	34,3

Покрај етничката припадност, разлика во поддршката предизвикува и степенот на образование на испитаниците па така, поголема е поддршката за кандидатот за градоначалник Коце Трајановски кај испитаниците со незавршено основно, основно и средно образование (вкупно 116,6%) отколку меѓу оние со завршено вишо, високо и постдипломски студии (86,0%). Кај противкандидатот Шилегов, ситуацијата е обратна, поддршката меѓу оние со незавршено основно, основно и средно образование е пониска (вкупно 81,6%) за разлика од таа кај испитаниците со завршено вишо, високо и постдипломски студии (123,5%).

Графикон 2 - Влијание на работниот статус на одговорите?

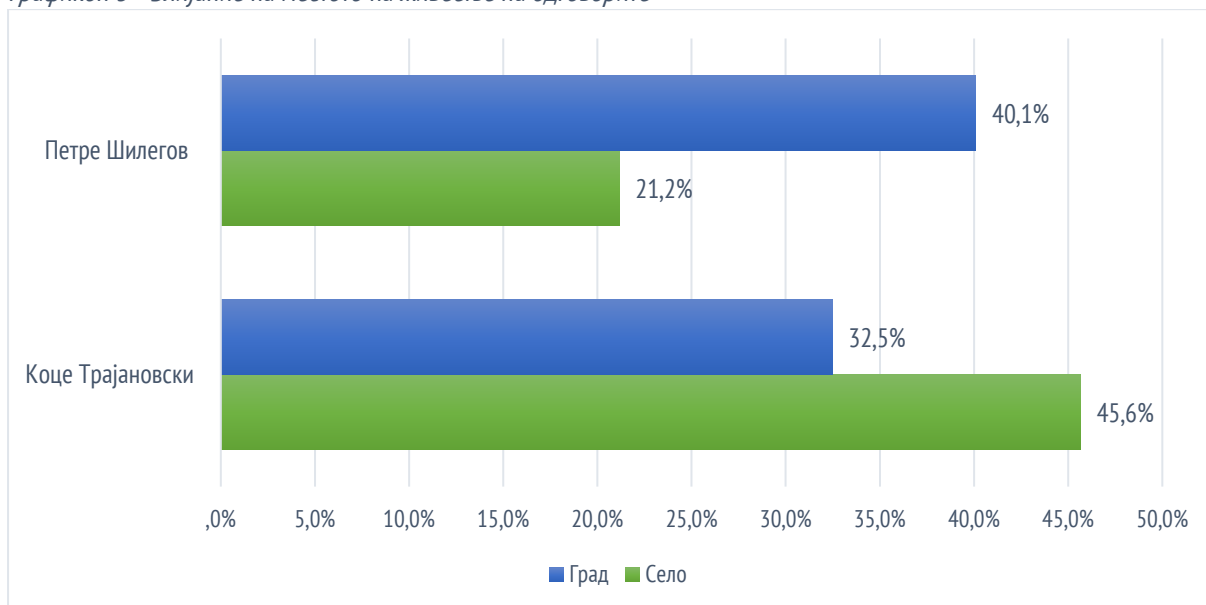
Во однос на работниот статус, можат да се забележат разлики во поддршката на двајцата кандидати. Сосема се изедначени нивните шанси кај студентите (29,5%) и кај оние кои се ангажирани во домашни обврски (30,4%). Кај другите, доминантна е поддршката за Трајановски кај земјоделците (60,0%) и кај пензионерите (43,5%), додека кај невработените (35,7%), самовработените (43,6%), вработените во невладини (48,8%), приватни (37,9%) и јавни (38,2%) институции, предноста е на страната на кандидатот Шилегов.

Табела 2 - Влијание на возраста на одговорите

	Возрасна структура на испитаниците				
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Коце Трајановски	26,9	30,4	32,5	40,8	42,2
Петре Шилегов	33,2	39,2	39,2	34,4	40,4

Според податоците прикажани во табелата погоре може да се види дека поддршката за кандидатот на коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ, Коце Трајановски, расте со зголемувањето на возраста на испитаниците, од 26,9% кај оние меѓу 18 и 29 години до 42,2% кај оние над 65 години. Кандидатот на коалицијата предводена од СДСМ има помала поддршка од неговиот противкандидат кај испитаниците над 50 годишна возраст.

Графикон 3 - Влијание на местото на живеење на одговорите

Поддршката на кандидатите за градоначалници на град Скопје е условена и од местото на живеење на испитаниците. Па така, кандидатот Трајановски повеќе поддршка има меѓу граѓаните кои живеат во село (45,6%) за разлика од противкандидатот Шилегов кого го поддржуваат 21% од испитаниците кои живеат во село. И обратно, кандидатот Шилегов има поголема поддршка кај оние кои живеат во град (40,1%) за разлика од неговиот противкандидат кого го поддржуваа 32,5% од испитаниците кои живеат во град.

РЕЈТИНЗИ НА СОВЕТНИЧКИТЕ ЛИСТИ ЗА ГРАД СКОПЈЕ

Графикон 4 - За чија Советничка листа на град Скопје ќе гласате на престојните Локални избори на 15 октомври?

Како што може да се види од графиконот погоре, мнозинство од граѓаните (вкупно 65,5%) на Локалните избори ќе гласаат за коалициите на најголемите политички партии во земјата, СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ. Притоа, во благо водство е советничката листа на коалицијата предводена од СДСМ (33,8%) наспроти таа предводена од ВМРО-ДПМНЕ (31,7%). Речиси ¼ од граѓаните (24,1%) рекле дека не знаат за кого ќе гласаат или дека нема да гласаат за ниту една од советничките листи или одбиле да одговорат на прашањето. Од другите политички партии, може да се види дека 4,0% ќе гласаат за советничката листа на ДУИ, а 3,7% за советничката листа на Движењето Беса. Останатите партии се под 1%.

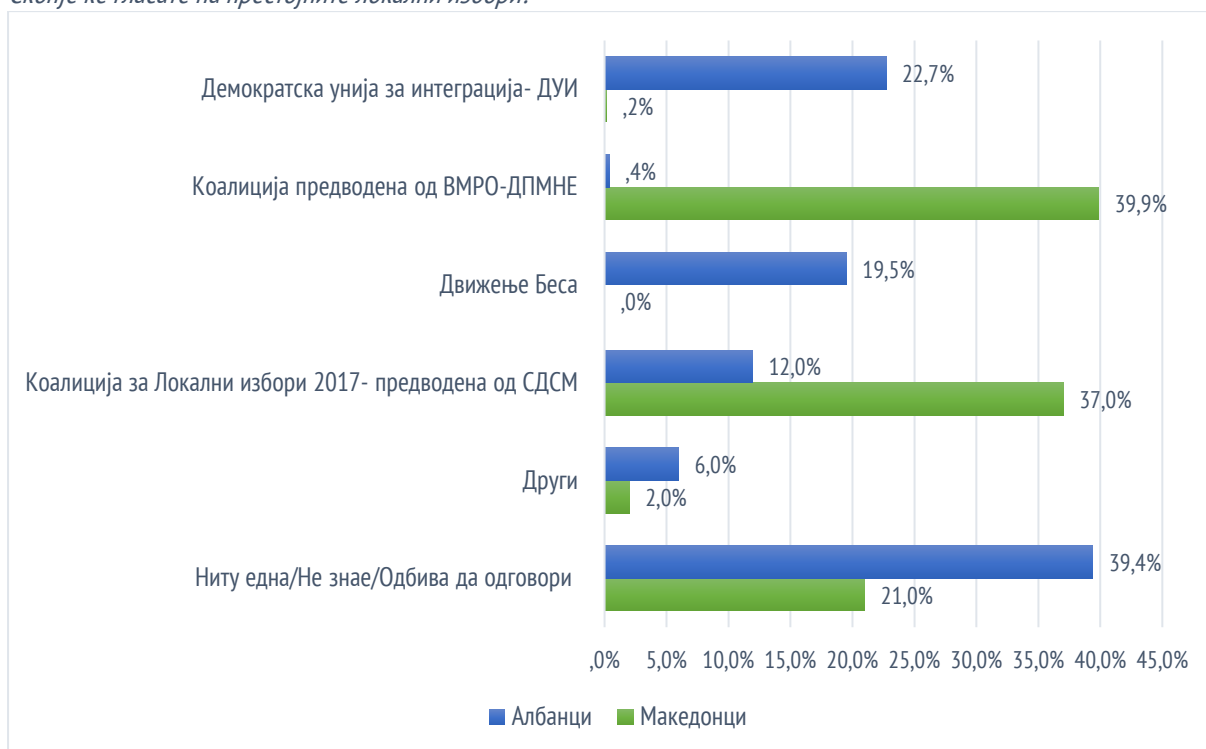
Табела 3 - Влијание на возраста на одговорите

	Возрасна структура на испитаниците				
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+
Демократска унија за интеграција (ДУИ)	5.7%	4.5%	4.5%	2.3%	3.2%
Коалиција предводена од ВМРО- ДПМНЕ	25.6%	26.5%	29.8%	38.4%	37.5%
Движење Беса	3.8%	3.9%	4.5%	2.9%	3.6%
Коалиција предводена од СДСМ	30.4%	37.2%	35.1%	32.4%	34.3%
Други	2.5%	3.5%	2.3%	4.3%	.4%
Ниту една/Не знае/Одбива да одговори	32%	24.30%	23.80%	19.7%	20.9%

Од табелата погоре може да се види како возраста влијае на одговорите на испитаниците за тоа за која од советничките листи ќе гласаат. Со возраста расте и поддршката за советниците на коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ од 25,6% кај оние помеѓу 18 и 29 години до 37,5% кај оние над 65 годишна возраст. Како и кај кандидатите за градоначалници на град Скопје и овде, поддршката за коалицијата предводена од СДСМ е поголема кај испитаниците помеѓу 18 и 49 годишна возраст. Одговорите „ниту една“, „не знае“ и „одбива да одговори“ собрани на едно место ја покажуваат поголемата неопределеност или индиферентност кај помладите. Бројот на испитаниците кои одбрале еден од овие три одговори опаѓа со зголемувањето на возраста, од 32% кај оние меѓу 18 и 29 години до 20,9% кај оние над 65 години.

Графикон 5 - Влијание на етничката припадност врз испитаниците за одлуката за чија Советничка листа на град Скопје ќе гласате на престојните локални избори?

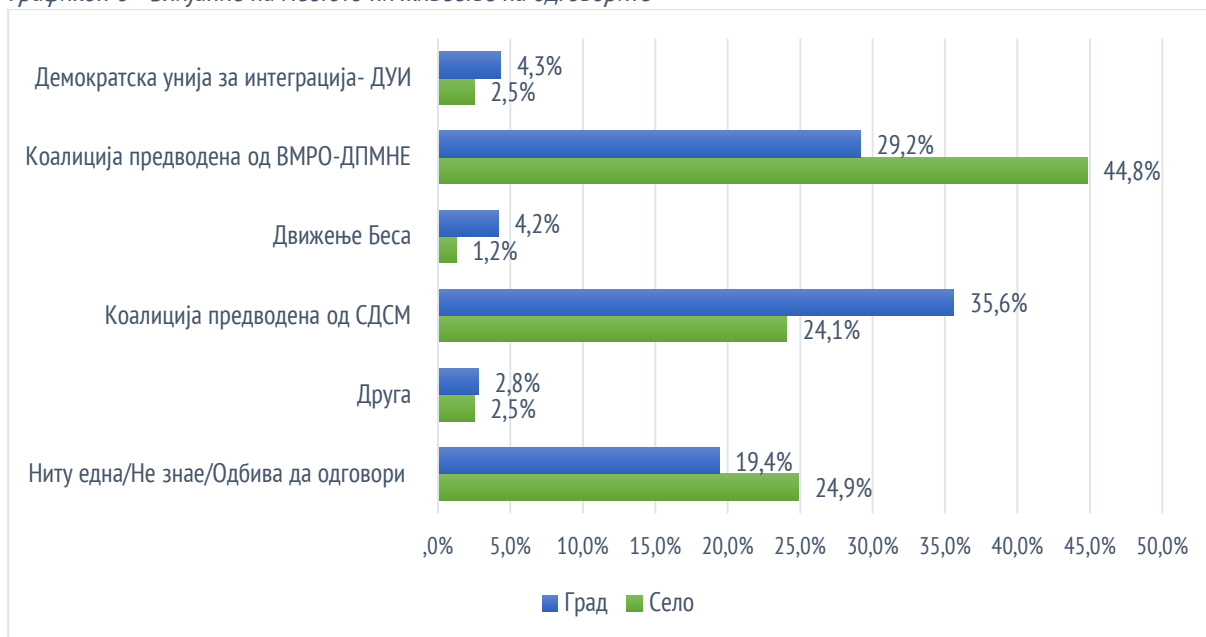
Генерално, ниска е поддршката на етничките Македонци или Албанци за партиите на, условно речено, другата заедница, освен кај СДСМ. Од графиконот може да се забележи дека советничката листа на коалицијата предводена од СДСМ има поддршка од 12,0% од етничките Албанци. За потсетување, во истражувањата направени во ноември 2016 година и февруари 2017 година поддршката на етничките Албанци за СДСМ беше 22,7% односно, 23,8%.

Етничките Албанци почесто ги бирале одговорите „ниту една“, „не знае“ и „одбива да одговори“. Разликата меѓу нив и етничките Македонци е повеќе од 18 процентни поени.

Табела 4 - Влијание на степенот на образование на одговорите

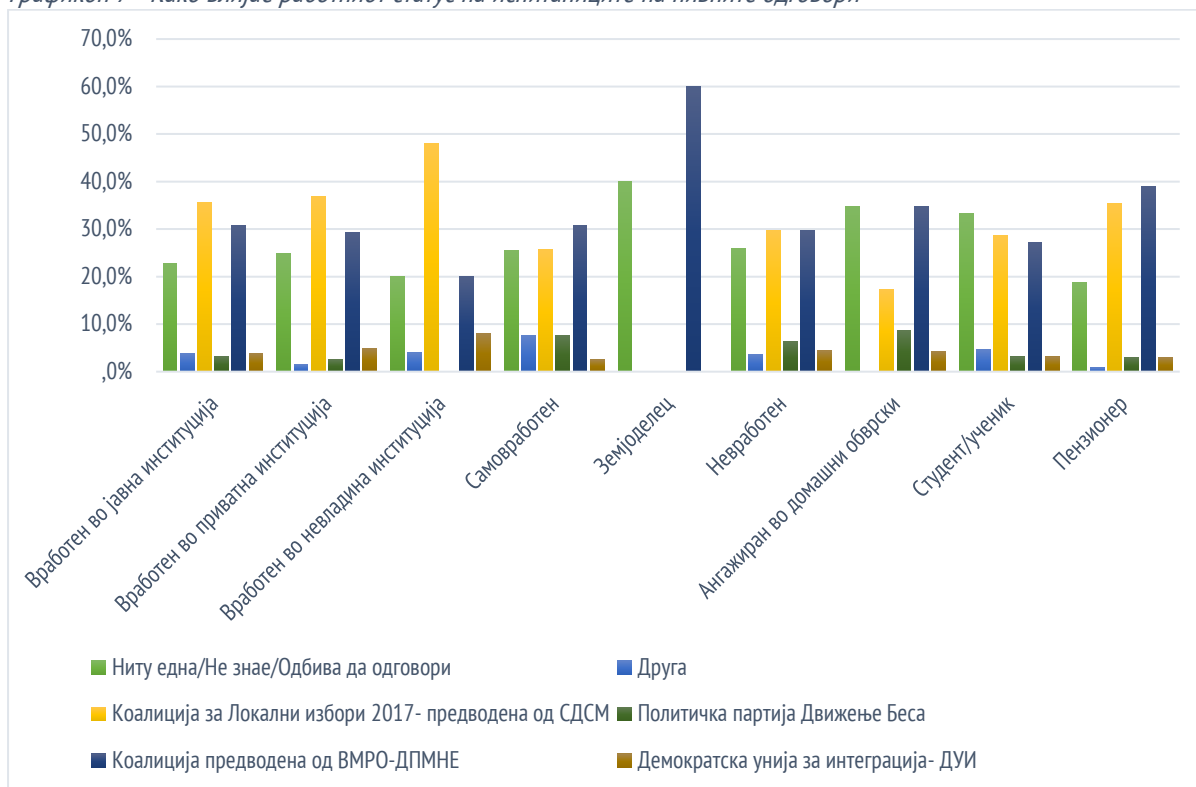
Образовна структура на испитаниците	Советничка листа за која би гласале испитаниците					
	ДУИ	Коалиција ВМРО-ДПМНЕ	Движење Беса	Коалиција СДСМ	Други	НЕ/НЗ/ОО
Незавршено основно образование	0,0%	28,6%	0,0%	21,4%	0,0%	50,0%
Основно образование	5,4%	36,6%	7,5%	21,5%	1,0%	28,0%
Средно образование	3,8%	35,4%	4,4%	29,3%	2,5%	24,6%
Вишо образование	5,2%	31,0%	3,4%	36,2%	5,2%	19,0%
Високо образование	4,5%	26,0%	1,7%	41,7%	3,3%	22,9%
Постдипломски студии	1,5%	26,9%	6,0%	41,8%	1,5%	22,4%

Графикон 6 - Влијание на местото ни живеење на одговорите

Советничката листа за градот Скопје на коалицијата предводена од СДСМ има поголема поддршка од оние кои живеат во град (35,6%) отколку оние кои живеат во село (24,1%). Додека пак, советничката листа на коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ има поголема поддршка кај оние кои живеат во село (44,8%) отколку кај оние кои живеат во град (29,2%). Кај ДУИ, таа поддршка се разликува за околу два процентни поени во корист на оние кои живеат во град, додека кај Движењето Беса, разликата е три процентни поени во корист на жителите на градовите. За забележување е дека кај оние кои живеат во село е поголем процентот на оние кои ги бирале одговорите „ниту една“; „не знае“ и „одбива да одговори“.

Графикон 7 - Како влијае работниот статус на испитаниците на нивните одговори

Во однос на влијанието на работниот статус, може да се забележи има делумни преклопувања со тоа за кандидатите за градоначалници. Така, кај студентите се уште се прилично изедначени шансите на двете поголеми коалиции, односно на таа предводена од СДСМ (28,7%) и коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ (27,1%). Се намалила разликата во поддршката од пензионерите од речиси пет процентни поени на нешто под четири процентни поени. Лицата ангажирани во домашни обврски повеќе поддршка му даваат на кандидатот за градоначалник Петре Шилегов (30,4%), отколку на советничката листа на коалицијата предводена од неговата матична партија (17,4%). Исто е и со невработените (шест процентни поени) и самовработените (18 процентни поени), додека кај вработените во приватни и јавни институции разликата е многу мала.

Што се однесува до советничката листа на коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ треба да се истакне дека поддршката на кандидатот за градоначалник Коце Трајановски и советничката листа има идентична поддршка кај земјоделците (60,0%) и самовработените (30,8%). Поддршката за листата на советници е пониска од таа на кандидатот за градоначалник кај студентите, пензионерите, невработените, нешто поголема е разликата кај вработените во невладини институции (осум процентни поени) и вработените во јавни институции (околу четити процентни поени).

Движењето Беса има најголема поддршка кај самовработените (7,7%) и ангажираните во домашни обврски (8,7%). Додека ДУИ најголема поддршка има кај вработените во невладини институции (8,0%).

Најбројни меѓу оние што одговориле „ниту една“, „не знае“ и „одбива да одговори“ се земјоделците (40%), па потоа ангажираните во домашни обврски (34,8%) и студентите (33,3%).

ЗАКЛУЧОЦИ

Кандидатот на коалицијата предводена од СДСМ (37,1%) и советничката листа на истата коалиција (33,8%) имаат блага предност пред кандидатот (34,6%) и советничката листа (31,7%) на коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ.

Повеќе параметри влијаат на изборот на граѓаните:

- **Етничката припадност** – кандидатот Петре Шилегов и советничката листа на коалицијата предводена од СДСМ имаат поголема поддршка кај етничките Албанци од противкандидатот Коце Трајановски и советничката листа на коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ.
- **Образовната структура** – кандидатот Коце Трајановски има поголема поддршка кај испитаниците со незавршено основно образование, основно и средно образование, додека неговиот против кандидат има поголема поддршка кај оние со завршено вишо и високо образование и оние со постдипломски студии
- **Возраста** – Со зголемувањето на возраста расте поддршката на кандидатот Коце Трајановски, додека кандидатот Петре Шилегов има поголема поддршка кај помладите
- **Работниот статус** – Кандидатот Коце Трајановски има најголема поддршка кај земјоделците (60%) и пензионерите (43,5%), додека неговиот противкандидат Петре Шилегов најголема поддршка има кај самовработените (43,6%) и вработените во невладини институции (48,0%).
- **Местото на живеење** - Испитаниците кои живеат во село во поголем број го поддржуваат кандидатот Коце Трајановски (45,6%), додека кандидатот Петре Шилегов има поголема поддршка кај оние кои живеат во град (40,1%).

Паднал бројот на неопределените за речиси 20 процентни поени во однос на истражувањето направено во февруари 2017 година.

ЗА ИЗДАВАЧИТЕ

МЦМС веќе 20 години е значаен актер на граѓанското општество во Македонија и во регионот, заснован на вредности и интереси и нивно застапување и влијание врз општеството. Визијата на МЦМС е мир, хармонија и просперитет на луѓето во Македонија, на Балканот и глобално. За исполнување на визијата, МЦМС ја дефинира својата мисија да предводи промени со нови и алтернативни решенија на општествените проблеми, кои влијаат на другите чинители и кои се вклучуваат во главните текови. МЦМС дејствува во секторите на социјална кохезија (вработување, образование, дијалог и културна различност), локален и рурален развој, граѓанско општество и добро владеење. Од 1993 г. МЦМС спроведе повеќе од 65 програми со реализирани преку 1.500 проекти со вкупен буџет од 50 милиони евра.

Телма телевизија е значаен фактор за информирање на јавноста во Македонија и двигател на процесите во општеството во интерес на демократијата. Таа е основана во 1996 година, а од 1998 година зрачи програма на национално ниво. Најмногу ресурси во телевизијата се насочени во продуцирање на информативната програма, која и обезбеди на телевизијата углед на влијателен медиум. Во извештаите на меѓународните монитори, пред се ОБСЕ и ОДИХР, ТВ Телма секогаш е оценета како објективна и професионална. Во последните две години од уште поголема важност е нејзината улога во општеството со проширување на информативна програма која донесе значително поголем рејтинг на телевизијата и интеракција со граѓаните.

М-ПРОСПЕКТ ДОО Скопје е друштво за истражување на пазар и испитување на јавно мислење, основано во 2012 година. Главната дејност на агенцијата се квантитативни и квалитативни истражувања во областа на економијата, пазарот, општествените феномени и процеси, политиката и медиумите. Во досегашната работа М-Прспект има спроведено повеќе од 60 истражувања во земјата и има учествувано во регионални и глобални истражувања. Преку високо иновативен, прилагодлив и ефикасен пристап воден од потребите на општеството и на клиентите, М-Прспект се залага за добивање високо квалитетни информации. Како член на ICC/ESOMAR, најголемата светска асоцијацијата за општествени и истражувања на пазар М-Прспект се обврзува да се придржува на највисоките професионални и методолошки стандарди во ICC/ESOMAR.

МЦМС: ул. Никола Парапунов 41а пошт.фах 55, 1000 Скопје
<http://mcms.mk>
<http://facebook.mk/mcms.mk>
http://twitter.com/mcms_mk

Телма: ул. Никола Парапунов 51, 1000 Скопје
<http://telma.com.mk>

М-проспект: Никола Парапунов 41, 1000 Скопје
<http://m-prospect.com>